



ISSN 1318-8267
ŠOLSKO SVETOVALNO DELO,
letnik XIX,
številka 1-2
Ljubljana 2015

Izdajatelj in založnik:
**Zavod Republike Slovenije za
šolstvo**

Predstavniki:
dr. Vinko Logaj

Uredništvo:
mag. Cvetka Bizjak (odgovorna
urednica), **mag. Tanja Bezić**
(gostujoča urednica), **Ivica Gracelj**,
dr. Petra Gregorčič Mrvar,
Tamara Malešević, **Urška Margan**,
dr. Milko Postrak, **dr. Melita**
Puklek Levpušček, **dr. Tomaž Vec**

Jezikovni pregled:
Aleksandra Repe s. p.

Prevod povzetkov v angleščini:
Ensitra prevajanje, Brigita
Vogrinc s. p.

Urednica založbe: **Simona Vozelj**

Naročila:
Zavod RS za šolstvo – Založba,
Poljanska cesta 28,
1000 Ljubljana
faks: 01/30 05 199
e-pošta: zalozba@zrss.si

Letna naročnina (4 številke) je
31,30 EUR za šole in ustanove,
26,71 EUR za posameznike in
25,04 EUR za dijake, študente in
upokojenice.
Cena posamezne številke je
16,69 EUR (dvojna številka)

Oblikovanje: **Suzana Kogoj**

Računalniški prelom in tisk:
Tisk Žnidarič d.o.o.

Naklada: **580 izvodov**

Revija je vpisana v evidenco javnih
glasil, ki jo vodi Ministrstvo za
kulturo, pod zaporedno številko
576.

© Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
2015

Vse pravice pridržane. Brez
založnikovega pisnega dovoljenja ni
dovoljeno nobenega dela revije na
kakršenkoli način reproducirati, kopirati
ali kako drugače razširjati. Ta prepoved
se nanaša tako na mehanske oblike
reprodukcije (fotokopiranje) kot na
elektronske (snemanje ali prepisovanje
na kakršenkoli pomnilniški medij)
medijske oblike reprodukcije.

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Vletu

2014 je minilo že 25 let od ustanovitve
Evropskega sveta za visoko nadarjenost
(European Council for High Ability – ECHA),
civilne asociacije, ki si na evropskem in tudi

svetovnem nivoju prizadeva povezovati raziskovalce, strokovnjake, učitelje in
vzgojitelje ter starše in tudi druge zainteresirane, ki se znanstveno, strokovno
ali v vsakdanjem neposrednem pedagoškem delu ukvarjajo s področjem
odkrivanja in spodbujanja razvoja nadarjenosti in nadarjenih ljudi. Organizacija
14. ECHA konference, ki sicer poteka vsaki dve leti, je bila leta 2014 zaupana
Sloveniji (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani in organizacija MIB iz
Ljubljane), kar je bila za nas velika čast in priznanje za dosedanja prizadevanja
in delovanje na tem področju. Smo namreč ena od redkih evropskih držav, ki
je tudi na nacionalnem nivoju vsaj za področje javnega preduniverzitetnega
nivoja šolskega sistema potrdila poseben koncept odkrivanja in vzgojno-
izobraževalnega dela z nadarjenimi (leta 1999 za OŠ in leta 2007 za srednjo
šolo) in spoznanja o njegovem uresničevanju redno predstavlja tudi v okviru
ECHA konferenc že od leta 2000 dalje. Seveda pa je zgodovina skrbi za
nadarjene v Sloveniji veliko daljša in vsako novo spoznanje korenini v prejšnjih
in postaja osnova za naslednja.

Da bi nekoliko bolj celovito predstavili, povezali in povzeli nekatera dosedanja
spoznanja o uresničevanju omenjenih konceptov tako v OŠ kot tudi v srednji
šoli, in ker ima šolska svetovalna služba pri uresničevanju konceptov izjemno
pomembne, zahtevne, obsežne in odgovorne naloge, smo se v uredništvu
odločili, da tej temi tudi mi namenimo posebno tematsko številko. Odziv tako
teoretikov kot svetovalnih delavcev in učiteljev praktikov je bil izjemen in zato
bodo članki predstavljeni v tej in še v naslednji dvojni številki revije.

Verjamemo, da bomo s tem koristno prispevali tudi k nastajanju in končnemu
oblikovanju nacionalne strategije za delo z nadarjenimi, ki pravkar nastaja
v okviru posebne medresorske skupine, ki deluje v okviru Ministrstva RS za
izobraževanje, znanost in šport, in ima namen podporo razvoju vseh vrst
nadarjenosti in nadarjenih umestiti med prioritete družbeno-politične cilje,
jo razširiti na celotno vzgojno-izobraževalno vertikalno od vrtca do univerze ter
k sodelovanju in delovanju pritegniti tako vladni kot nevladni sektor. >

Kot v svojem prispevku izpostavlja prof. Drago Žagar, so bili temelji slovenskega koncepta postavljeni s sprejetjem nove šolske zakonodaje leta 1996, ki je uvrstila nadarjene učence in dijake v skupino učencev s posebnimi potrebami, s čimer je obvezala šole, da jim prilagodijo metode in oblike dela in jim omogočijo vključitev v dodatni pouk in druge oblike individualne in skupinske pomoči oziroma jim prilagodijo izvajanje in trajanje izobraževalnega programa. Da bi se v praksi zagotovilo čim bolj skladno in strokovno utemeljeno uresničevanje predvidenih spodbud za razvoj nadarjenih, je bil oblikovan in na Strokovnem svetu za splošno izobraževanje leta 1999 sprejet Koncept odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli, leta 2007 pa tudi Koncept vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki v srednjem izobraževanju.

O njunem uresničevanju v praksi, o njunih uspehih in težavah pri izvajanju ter odprtih dilemah in vprašanjih govorijo teoretično in empirično zasnovani prispevki avtoric dr. Ksenije Domiter Protner ter dr. Mojce Juriševič in soavtorjev.

O posebnih vprašanjih, povezanih z nadarjenimi in njihovimi značilnostmi, spregovorijo Biserka Lep (dvojno izjemni učenci) in mag. Marija Dominko Gabor ter Ajda Erjavec Bartolj (motivacija nadarjenih), o smiselnosti in koristnosti posebnih kazalnikov kakovosti za izboljševanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega, ki so bili oblikovani in empirično preizkušeni skupaj s praktiki, spregovori mag. Tanja Bezić.

Svoje uspešne in učinkovite strategije in pristope za delo z nadarjenimi v osnovnih in srednjih šolah pa tokrat predstavljajo Nena Weithauser Plesničar (klub za razmišljanje), Jasmina Velikanje (gimnazija Jurija Vege Idrija) in Klavdija Zver (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer).

Tematsko število zaključuje prof. Drago Žagar, ki podrobneje predstavlja monografijo dr. Mojce Juriševič iz leta 2012 – Nadarjeni učenci v slovenski šoli, v kateri so objavljeni rezultati empirično-deskriptivne raziskave o zaznavanju in mnenjih učiteljev, učencev, dijakov, staršev ter koordinatorjev za delo z nadarjenimi na osnovnih in srednjih šolah o uresničevanju konceptov, odnosu do prepoznanih nadarjenih v slovenskih šolah in še mnogih drugih zanimivih vprašanjih.

Verjamemo, da bodo vsebine te in še naslednje dvojne številke revije, kjer bodo prav tako predstavljeni tako teoretski kot strokovni prispevki ter prispevki praktikov, pritegnile tako šolske svetovalne delavce kot tudi ravnatelje in učitelje ter druge strokovnjake, ki jim je skrb za izboljševanje podpore in spodbujanja razvoja nadarjenih v Sloveniji eden od pomembnih profesionalnih in osebnih izzivov.

Tanja Bezić, gostujoča urednica

